

Morseovka:

Morseova abeceda se používá k odesílání zpráv. První zpráva byla takhle přenesena v 19. století. **Jednotlivá naše písmena jsou přepsána pomocí teček a čárek.** Takže například naše písmeno "A" se zapíše pomocí Morseovy abecedy jako tečka a čárka (.-) a písmeno "H" jako čtyři tečky (....). Tečky a čárky se totiž dají lehko přenést lehce jako krátký a dlouhý signál například pomocí elektriky, zvuku nebo i světla.

Do Morseovy abecedy jsou převedeny všechny naše písmena bez háčeků a čárek (takže když chci napsat SLUNÍČKO, musím poslat SLUNICKO), pak ale i číslice, některé znaky (!?.- =) a ještě zvláštní signály (nejznámější je asi volání o pomoc - SOS: ...---...).

Aby se nám písmena lépe pamatovala, jsou vymyšlena pomocná slova. Krátkou slabiku zapíšeme jako tečku a dlouhou jako čárku. Například pro písmeno "K" je pomocné slovo KRÁKORÁ, proto je "K" v morseovce čárka-tečka-čárka (KRÁ - ko - RÁ, dlouhá-krátká-dlouhá slabika, --.).

Mezi jednotlivá písmena se v psané formě píše **lomená čára (/)**, mezi jednotlivá slova dvě (//) a na konec věty tři (///).

Tady je přehled našich písmen, písmen v morseovce a jejich **pomocných slov**:

A	.-	akát
B	---..	blýskavice
C	---..	cílovníci
D	---..	dálava
E	.	erb
F	..-..	Filipíny
G	---.	Grónská zem
H	....	hrachovina
Ch	------	Chléb nám dává
I	..	ibis
J	.----	jasmin bílý
K	--.	krákorá
L	.-...	lupíneček
M	---	mává

N	-. .	nástup
O	---	ó náš pán
P	.-... .	papírníci
Q	---. -	kvůli orkán
R	.-. .	rarášek
S	...	sobota
T	---	tón
U	..-	učený
V	...-	vyvolený
W	.----	Waltrův vůz
X	---..	Xénie má
Y	---.-	ý se ztrácí
Z	---..	známá žena

Takže například SLUNICKO se napíše takhle:

S L U N I C K O
 ... / .-.. / ..- / -. / .. / -.-. / -.- / --- //

protože sobota, lupíneček, učený, nástup, ibis, cílovníci, krákorá, ó náš pán

Ted' zkus přeložit tuto krátkou zprávu:

.- / .... / --- / .--- // -.. / ..- / .... / .- / -.-. / .. ///

A tuto zvládneš taky?

--.. / . / .-.. / ...- / .- // -- / .- //

-. / .- / ..- / -. / -.- / .- ///

Zkus si napsat svoje jméno nebo přezdívku:

KPZ:

KáPéZetky jsme si minulý rok dělali na schůzce. **Pamatuješ si, co tato zkratka znamená?** (pokud ne, nevadí, zeptej se třeba tatínka, nebo zavolej dědečkovi)

K- _____ P- _____ Z- _____

Ze seznamu vyškrtej věci, které do KPZky nepatří:

sirky, deštník, náplast, pár mincí (třeba 80 Kč), plyšový slon v nadživotní velikosti, spínací špendlík, kotlík na vaření, malá tužka, kousek provázku, jehla a nit, spacák, celá role alobalu

Co dalšího bys do ní choval?

V každé KPZce musí být (třeba na víčko přilepené) nějaké **údaje** o tobě pro případ, že by ses ztratil, nebo měl nějaký úraz. Většinou se na papírek píše: **tvoje jméno, adresa a telefonní čísla na mamku a tatku**, můžeš přidat i rodné číslo, krevní skupinu (pokud víš) a cokoli, co ti přijde důležité (například pokud trpíš nějakou těžší nemocí, nebo alergií). Pro případ, že by se něco stalo a ty sis nemohl rychle vzpomenout na čísla, si do KPZtky můžeš vložit i papír s čísly na tísňové linky.

Schválně jestli je znáš (doplň):

Záchranka: _____

Hasiči: _____

Policie: _____

Také existuje taková společná linka, na kterou se dovoláš v každé zemi Evropské Unie, tu bys věděl? Tísňové volání: _____

Pokud jsi vše splnil, pošli nám na mail koronahratky@gmail.com přepsané nebo vyfocené tvé odpovědi. Nezapomeňte napsat do „předmětu“ tvoji přezdívku. Díky 😊